

JORDBRUKSAVTALE

2006-2007

**Inngått mellom Staten og Norges Bondelag
16. mai 2006**

INNHold:

1.	INNLEDNING	4
2.	PRISBESTEMMELSER.....	4
2.0	GENERELLE BESTEMMELSER.....	4
2.1	MELK OG MELKEPRODUKTER.....	5
2.2	STORFE, SAU- OG SVINEKJØTT.....	6
2.3	EGG OG FJØRFEKJØTT.....	6
2.4	KORN.....	7
2.5	GRØNTSEKTOREN.....	8
2.5.1	<i>Poteter</i>	8
2.5.2	<i>Grønnsaker og frukt</i>	8
3.	FONDSAVSETNINGER.....	9
3.1	LANDBRUKETS UTVIKLINGSFOND (LUF).....	9
3.2	SKADEFONDET FOR LANDBRUKSPRODUKSJON	12
4.	MARKEDSREGULERING.....	13
4.1	MARKEDSREGULERINGEN PÅ DE ENKELTE SEKTORER.....	13
4.2	FINANSIERING AV INNDRAGING OG OMSETNING AV MELKEKVOTER.....	13
4.3	AVSETNINGSTILTAK.....	13
4.4	TILSKUDD TIL RÅVAREPRISUTJEVNINGSORDNINGEN.....	13
4.5	EKSPORTRESTITUSJON	14
5.	PRISTILSKUDD	14
5.1	INNLEDNING.....	14
5.2	PRISTILSKUDD MELK.....	14
5.2.1	<i>Grunntilskudd melk</i>	14
5.2.2	<i>Distriktstilskudd melk</i>	14
5.3	PRISTILSKUDD KJØTT OG EGG	15
5.3.1	<i>Grunntilskudd kjøtt</i>	15
5.3.2	<i>Distriktstilskudd kjøtt</i>	15
5.3.3	<i>Distriktstilskudd egg</i>	15
5.4	TILSKUDD TIL NORSK ULL	15
5.5	TILSKUDD TIL GRØNT- OG POTETPRODUKSJON.....	16
5.5.1	<i>Definisjoner</i>	16
5.5.2	<i>Grunnlag for tilskudd</i>	16
5.5.3	<i>Satser</i>	16
5.6	FRAKTTILSKUDD	17
5.7	PRISNEDSKRIVING AV NORSK KORN	19
5.8	TILSKUDD TIL MATKORN.....	19
5.9	PRISNEDSKRIVINGSTILSKUDD POTETSPRIT.....	19
6.	DIREKTE TILSKUDD.....	19
6.1	PRODUKSJONSTILSKUDD	19
6.1.1	<i>Søknadsfrist og registreringsdato</i>	19
6.1.2	<i>Avgrensninger i produksjonstilskuddet</i>	20
6.1.3	<i>Deltakere i prosjektet "Friskere geiter"</i>	21

6.2	DRIFTSTILSKUDD TIL MELKEPRODUKSJON	21
6.3	DRIFTSTILSKUDD TIL SPESIALISERT KJØTTFEPRODUKSJON.....	22
6.4	TILSKUDD TIL HUSDYR.....	22
6.4.1	<i>Satser</i>	23
6.4.2	<i>Dyreslag</i>	23
6.4.3	<i>Tilskuddsberettigede områder</i>	24
6.5	TILSKUDD TIL DYR PÅ BEITE	24
6.6	TILSKUDD TIL BEVARINGSVERDIGE STORFERASER.....	25
6.7	AREAL- OG KULTURLANDSKAPSTILSKUDD.....	25
6.7.1	<i>Satser</i>	25
6.7.2	<i>Vekstgrupper</i>	26
6.7.3	<i>Tilskuddssoner</i>	26
6.7.4	<i>Definisjoner av jordbruksareal</i>	26
6.7.5	<i>Arealgrunnlag</i>	27
6.8	REGIONALE MILJØPROGRAM	29
6.9	TILSKUDD TIL ØKOLOGISK LANDBRUK	29
7.	UTVIKLINGSTILTAK	31
7.1	TILSKUDD TIL DYREAVL M.M.	31
7.2	TILSKUDD TIL FRØAVL M.M.....	31
7.3	TILSKUDD TIL FORSØKSRINGER OG FORSKNING	31
7.4	TILSKUDD TIL PELTSYRFØRLAG OG TILSKUDD TIL PELTSYRFØR	32
7.5	TILSKUDD TIL KVALITETS- OG SALGSFREMMEDE TILTAK.....	32
7.6	TILSKUDD TIL FRUKTLAGER	32
8.	VELFERDSORDNINGER	32
8.1	TILSKUDD TIL AVLØSNING VED FERIE OG FRITID	32
8.2	TILSKUDD TIL AVLØSNING VED SYKDOM M.V.	33
8.3	MEDLEMSAVGIFT TIL FOLKETRYGDEN	34
8.4	TILSKUDD TIL SYKEPENGEORDNINGEN I JORDBRUKET	34
8.5	ANDRE VELFERDSTILTAK.....	34
8.6	TIDLIGPENSJONSORDNINGEN FOR JORDBRUKERE	34

1. INNLEDNING

Avtaleverket for jordbruket har til formål å regulere tiltak som er egnet til å fremme fastlagte mål for jordbruket, og som ikke er uttømmende regulert ved lov, stortingsvedtak eller forskrift. I hovedavtalens § 1-2 heter det blant annet at tiltak som nevnt ovenfor skal fastlegges i jordbruksavtaler som inngås for ett eller flere år om gangen, eller i endrings- eller tilleggsavtaler.

Denne jordbruksavtalen gjelder for 01.07.2006 - 30.06.2007 for målpriser, mens den for bevilgninger over kap. 1150 gjelder kalenderåret 2007. Avtalen vil bli lagt fram for Stortinget i vårsesjonen 2006, og gjelder med forbehold om Stortingets godkjenning. Budsjettmessige konsekvenser av avtalen for 2007 er vist i vedlegg.

For overslagsbevilgningene (post 73) vil bevilgningsbehovet tilpasses de avtalte satser og de faktiske volumendringer, og for noen poster verdensmarkedets priser. For de overførbare bevilgningene (post 70, 74, 77 og 78) er bevilgningene styrende og Landbruks- og matdepartementet kan etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag endre de avtalte satser for å holde forbruket innenfor bevilgningen.

Det ligger til grunn i avtalen at importvernet skal praktiseres slik det framgår av sluttprotokoll fra forhandlingsmøte 12. mai 1995 (jf. St.prp. nr. 61 (1994-95), vedlegg 2). Endringer i importbestemmelsene er gjenstand for drøfting mellom jordbruksorganisasjonene og staten, og kan følges opp i henhold til Hovedavtalens § 2-2 og 2-4.

Forskriften for de enkelte tilskuddsordningene / reguleringer fastsettes av Landbruks- og matdepartementet i samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

2. PRISBESTEMMELSER

2.0 Generelle bestemmelser

Bestemmelsene i kap. 2.0 gjelder dersom ikke annet er nevnt under de enkelte sektorer i kap. 2.1 – 2.5.

Målprisene skal være priser jordbruket reelt sett skal kunne oppnå ut fra balanserte markedsforhold, det fastsatte importvern og de markedsreguleringsmuligheter som er til disposisjon. Artikkel 5 i GATT/WTO-avtalen (Special Safeguard Provisions) kan komme til anvendelse i spesielle situasjoner. Prisfastsettelsen gjennom målprissystemet vil være et hovedvirkemiddel for å regulere jordbruksvaremarkedene.

Målprisene er avtalt for representantvarer av definerte kvaliteter for kjøtt, korn, grønt og egg, og til råvarenivå for ku- og geitmelk, slik det framgår av kap. 2.1 – 2.5. Klassifiseringsreglene skal ikke endres i avtaletiden.

Ansvarlig markedsregulator skal løpende rapportere oppnådde priser på noteringspunktet, dvs. noteringspris, til Statens landbruksforvaltning. Markedsregulators priser på representantvaren skal være åpen og kjent også for andre markedsaktører. Markedsregulators videresalg av varer på noteringspunktet skal skje til samme pris til egne foredlingsaktiviteter som til konkurrerende markedsaktører.

Forholdet mellom noteringspris og målpris danner grunnlag for vurdering og iverksettelse av markedsreguleringstiltak. Prisnoteringen på representantvaren skal som gjennomsnitt for avtaleperioden, ikke overstige målprisen. Dersom målprisen overskrides som gjennomsnitt for avtaleåret, skal det fastsettes en særskilt styringspris for det påfølgende avtaleår. Styringsprisen fastsettes slik at oppnådd pris skal ligge tilsvarende under i det påfølgende avtaleåret. Dersom det etter denne bestemmelse eller avtalepartene på annet grunnlag har fastsatt en styringspris, har den alle funksjoner som normalt tilligger målpris, inkludert grunnlag for fastsetting av øvre prisgrense. Eventuelle avvik fra dette, som følge av særskilte forhold, skal avtales mellom partene.

Dersom prisene på representantvarene overstiger øvre prisgrense to uker på rad, iverksettes tiltak for å bringe prisene ned til målprisenivå.

Målprissystemets maksimalprisbestemmelser gjelder ikke for økologisk godkjente varer. Økologiske varer som klassifiseres som representantvare, veies inn i prisnoteringen som standardvare og kan gis et fritt pristillegg.

Jordbruksorganisasjonene påtar seg gjennom markedsregulerende tiltak og prisnoteringer å holde gjennomsnittsprisene på de enkelte varegrupper for avtaleperioden på eller under de avtalte målpriser.

Ansvarlig markedsregulator på de enkelte sektorene skal rapportere til Statens landbruksforvaltning den dokumentasjon som er nødvendig for forvaltning og kontroll av prissystemet, jf. forskrift om administrative tollnedsettelse på landbruksvarer.

Omsetningsavgiften for jordbruksprodukter skal ligge på produsentsiden av målpris. Forskningsavgift, matproduksjonsavgift og kjøttkontrollavgift skal trekkes fra oppnådd pris før sammenligning med målpris.

I forbindelse med at markedsreguleringen for fjørfekjøtt avvikles fra 01.01.2007, blir det innført referansepris for fjørfekjøtt.

Noteringsprisen for fjørfekjøtt vil bli beregnet på oppgaver fra markedsaktørene innen fjørfebraansjen (dvs. slakterier eller slakterisammenslutninger). Disse skal rapportere til Statens landbruksforvaltning med den dokumentasjon som er nødvendig for forvaltning og kontroll av prissystemet, jf. forskrift om administrative tollnedsettelse på landbruksvarer. Forholdet mellom noteringspris og referansepris danner grunnlag for vurdering og iverksettelse av administrative tollnedsettelse. Dersom noteringsprisen på representantvaren overstiger øvre prisgrense to uker på rad, iverksettes tiltak for å bringe prisen ned til referanseprisenivå.

2.1 Melk og melkeprodukter

Tabell 2.1 Målpriser for avtaleperioden for ku- og geitemelk

Varegruppe	Representantvare	Målpris, kr pr. l		
		Endret fra	Endring	Endret til
Ku- og geitemelk	Melk som oppfyller kravspesifikasjon for uforedlet melk i forskrift om markedsregulators forsyningsplikt innenfor melke-sektoren § 2.	3,82	0,02	3,84

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer oppnådd for melk av representantvare. Noteringssted er der melk som råvare passerer basismeieri definert i innfraktordningen. Prisnoteringen skal omfatte melk som foredles av TINE BA og melk som TINE BA selger uforedlet til andre. Øvre prisgrense er målprisen + 5 %. Gjennomsnittsprisen for året veies etter kvanta for de ukentlige prisnoteringene.

For å sikre et prisuttak i markedet som gjør at jordbruksavtalens målpris kan realiseres, og sikre melkeprodusentene en mest mulig lik pris uavhengig av melkeanvendelse og geografisk lokalisering, fastsettes det tilskudd og avgifter for ulike produktgrupper og markeder, jf. omsetningsloven § 6. Forskrift om prisutjevningsordningen for melk gis av Landbruks- og matdepartementet etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Tilskudd og avgifter fastsettes av Statens landbruksforvaltning som forskrift med hjemmel i prisutjevningsforskriften. Fastsettelsen skjer på grunnlag av avtalepartenes føringer og etter høring av berørte parter.

Dersom det av hensyn til likviditeten i prisutjevningsordningen er nødvendig å redusere tilskudd/øke avgifter i løpet av året, kan Statens landbruksforvaltning gjøre det og samtidig pålegge markedsregulator å redusere prisuttaket tilsvarende. Grensen for det samlede prisuttak i avtaleperioden vil i slike tilfeller bli fastsatt lavere enn målpris. På bakgrunn av prognoser og forslag fra TINE BA skal Statens landbruksforvaltning fastsette en ny grense for det samlede prisuttaket (styringspris).

For å sikre at uavhengige meieriselskaper og TINEs egne meierier står overfor reelt sett samme pris på melk som råvare, er råvareomsetningen lagt til en egen enhet i TINE (TINE Råvare),

jfr. egen avtale mellom Statens landbruksforvaltning og TINE BA. Eventuelle brudd på denne avtalen skal forelegges for jordbruksavtalepartene for nærmere oppfølging.

Fra 2007 kan det fastsettes et normert egenkapitalavkastningskrav til Tine sin industrielle melkebaserte virksomhet (Tine Industri). Nærmere bestemmelser om prinsipper for beregning og nivå på kapitalavkastningskravet, samt oppfølging ovenfor Tine fastsettes av Landbruks- og matdepartementet. Dersom Tine Industri ikke oppfyller det fastsatte kapitalavkastningskravet, kan Statens landbruksforvaltning sette ned styringsprisen på melk i avtaleåret, eller avtalepartene reduserer styringsprisen for kommende avtaleår, tilsvarende mindrettaket av kapitalavkastning.

2.2 Storfe, sau- og svinekjøtt

Tabell 2.2 Målpriser for avtaleperioden for storfe-, sau- og svinekjøtt

Varegruppe	Representantvare	Målpris, kr pr. kg		
		Endret fra	Endring	Endret til
a. Storfe	Ung okse, alle klasser R og O unntatt R+ (fettgruppe 2-, 2 og 2+)	40,13	0,00	40,13
b. Sau og lam	Lam ¹⁾ , alle klasser R og O unntatt R+ (fettgruppe 2-, 2 og 2+)	44,00	2,00	46,00
c. Gris	Slaktegris kl E (inntil 90 kg)	27,22	-1,00	26,22

¹⁾ Unntatt ferske lam i tiden 1. juli til 1. september, samt villsau og dielam.

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer for hele slakt ved følgende slakterianlegg: Gilde Bøndernes Salgslag - Trondheim, Gilde Hedmark og Oppland Slakterier - Rudshøgda og Gilde Vest - Stavanger. Øvre prisgrense er målprisen + 10 prosent. Gjennomsnittsprisen for året veies etter ukentlige tilførsler. Som varegrupper regnes i denne forbindelse, "storfe", "sau og lam" og "gris".

2.3 Egg og fjørfekjøtt

Tabell 2.3 Målpriser for avtaleperioden for egg og for fjørfekjøtt for perioden 01.07.2006-31.12.2006.

Varegruppe	Representantvare	Målpris, kr pr. kg		
		Endret fra	Endring	Endret til
a. Egg	Egg kl A over 53 g	13,60	0,23	13,83
b. Fjørfeslakt	Fersk kylling, oppbunden, 900 - 1200 g uten innmat	25,01	0,00	25,01

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer oppnådd for egg av representantvare i løsvekt i brettpakning og for fjørfeslakt ved representantvaren som hel oppbunden kylling i bulkemballasje. Noteringssted for både egg og fjørfeslakt er Prior Norges avdelinger i Sandnes og Rakkestad. Øvre prisgrense er målprisen + 10 %. Gjennomsnittsprisen for året veies etter de ukentlige tilførsler. Som varegrupper regnes i denne forbindelse, "egg" og "fjørfeslakt".

Tabell 2.4 Referansepris for fjørfekjøtt for perioden 01.01.2007-30.06.2007.

Varegruppe	Representantvare	Referansepris, kr pr. kg
		Fastsatt til
Fjørfeslakt	Fersk kylling, oppbunden, 900 - 1200 g uten innmat	25,01

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer oppnådd for fjørfeslakt ved representantvaren som hel oppbunden kylling i bulkemballasje. Øvre prisgrense er referanseprisen + 10 %.

2.4 Korn

Målprissystemet

Målprisene for korn er produsentpris på førkorn, mathvete, matrug og oljefrø av basis kvalitet levert til mottaksanleggene ved Oslofjorden slik disse mottaksanleggene er definert av Statens landbruksforvaltning i forbindelse med prisnoteringen. Målprisen for førkorn er et veid gjennomsnitt av intensjonsprisene for havre og bygg.

Intensjonspris på havre og bygg er retningsgivende produsentpris for basis kvalitet levert til mottaksanleggene ved Oslofjorden som er definert i forbindelse med prisnoteringen. Målprisene og intensjonsprisene for korn og oljefrø er definert for vare med basis kvalitet i henhold til tabell 2.4 nedenfor:

Tabell 2.5 Kriterier for basiskvaliteter

Art	Vanninnhold %	Hektolitervekt kg	Fremmede bestanddeler %	Protein ved matkvalitet %	Falltall ved matkvalitet i sekunder
Hvete	15	79	≤ 1,0	12,0	200
Rug	15	72	≤ 1,0		120
Rughvete	15	69	≤ 1,0		
Bygg	15	64	≤ 1,0		
Havre	15	53	≤ 1,0		
Oljefrø	8		≤ 1,0		

For kornsesongen 2006/2007 er det fastsatt følgende målpriser (tabell 2.5):

Tabell 2.6 Målprisene for korn

Kornslag	Målpriser, kr pr. kg		
	Endret fra	Endring	Endret til
Hvete, matkorn	2,12	0,00	2,12
Rug, matkorn	1,96	0,00	1,96
Førkorn ¹⁾	1,73	0,00	1,73
Oljevekster	4,29	0,04	4,33

- 1) Intensjonsprisen på bygg er redusert med 1 øre/kg til 1,79 kr/kg og intensjonsprisen på havre er økt med 2 øre/kg til 1,60 kr/kg.

Målpris på førkorn fastsettes gjennom en sammenveining av andel bygg og havre, hvor det legges til grunn tre års glidende gjennomsnitt ved fastsettelse av dette forholdet. Dette med grunnlag i mottatt bygg og havre ved de mottaksanlegg som Felleskjøpsgruppen har førstehåndsomsetningen ved.

Priskurve

Ved utforming av priskurven i avtaleåret forutsettes det at markedsregulator i vesentlig grad tar hensyn til de kostnader som påløper for produsenter som lagrer korn og oljefrø utover i sesongen.

Prisnotering

Prisgrunnlaget er produsentprisnoteringer for basis kvalitet ved et utvalg av mottaksanlegg ved Oslofjorden som fastsettes av Statens landbruksforvaltning. Noteringspris på målprisanleggene skal inkludere alle tillegg og trekk som ikke kan relateres til kornets matkvalitet og førverdi. Prisene noteres hver uke.

Ved notering av ukespris skal basis produsentpriser veies med de faktiske tilførslene den aktuelle uken til anleggene der det foretas prisnotering. Ved notering av ukespris på førkorn skal

ukesprisene for bygg og havre veies med det fastsatte mengdeforholdet mellom bygg og havre (68/32). Ved notering av ukespris på hvete og rug skal prisene for basis kvalitet veies med tilført mengde til prisnoteringsanleggene den aktuelle uken som oppfyller kravene til basis matkvalitet. Noteringspris som gjennomsnitt for året beregnes ved å veie de noterte ukesprisene ved prisnoteringsanleggene med de ukentlige tilførsler til Felleskjøpgruppens mottaksanlegg og de mottaksanlegg Felleskjøpgruppen har avtale med om å være kornkjøper fra produsent.

Øvre prisgrense er til enhver tid definert som målpris + 7 prosent, mens nedre prisgrense er definert som målpris - 7 prosent for den aktuelle uken. Statens landbruksforvaltning gir nærmere retningslinjer angående prisnoteringer.

2.5 Grøntsektoren

Bestemmelsen i kap. 2.0 om at prisnoteringen på representantvaren som gjennomsnitt for avtaleperioden ikke skal overstige målprisen, omfatter ikke grøntsektoren.

2.5.1 Poteter

Tabell 2.7 Gjennomsnittlig målpris for matpoteter.

	Målpris, kr pr. kg		
	Endret fra	Endring	Endret til
Sams bulkvare over 42 millimeter ¹⁾	2,25	0,13	2,38

1) Poteter levert på utvalgte pakkeri fra produsent, ved 12 feilenheter, ikke justert for frakt til Oslo

Øvre prisgrense legges 12 % over den til enhver tid gjeldende målpris. Ukentlige målpriser og øvre prisgrenser fastsettes av Landbruks- og matdepartementet etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

Når markedsaktørene rapporterer til SLF oppgjort pris til produsent, skal antall feilenheter på salgsvaren ut fra pakkeri oppgis. SLF skal regne om hva prisen tilsvarende ved et feilenhetsnivå på 12 ved å nytte en omregningsfaktor tilsvarende 1,7 % pr feilenhet, av oppgitt pris. SLFs registrerte pris ved 12 feilenheter nyttes i forbindelse med administreringen av tollvernet. Prisene noteres hver tirsdag.

2.5.2 Grønnsaker og frukt

Gjennomsnittlig målpris for grønnsaker og frukt økes med 3,00 %. Målpriskurver og øvre prisgrenser fastsettes av Landbruks- og matdepartementet etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

Tabell 2.8 Grunnlaget for prisnoteringene i forhold til målprisen for hagebruksprodukter

Tomater	Kilosvare i 10 kg eske
Agurker	28-stk filmet og pakket i 10 kg eske
Rapidsalat	Pris per stk
Isbergsalat	Pris per stk., 9 stk. i esken. Gjennomsnittsvekt i sesongen: 500 g
Hvitkål	Kilosvare i sekk
Blomkål	Pris per stk., 12 stk i esken. Gjennomsnittsvekt i sesongen: 650 g
Rosenkål	Pris per ½ kg. Pakket i plastpose i kasse
Gulrot	Buntevare i 7 uker i starten av sesongen. Pris per bunt. Kilosvare i mesteparten av sesongen. Plastpose i samlesekk (2 x plast)
Kepaløk	Kilosvare i sekk. Gammel løk noteres tom. 3. uke i juli året etter høsting
Purre	Kilosvare. Varene pakkes i kasser
Knollselleri	Kilosvare. Kilosvarene pakkes i sekk
Reddik	Pris per bunt. Gjennomsnittsvekt regnes til 133 g. (7,5 bunt per kg)
Kruspersille	Pris per storbunt. Storbunt tilsvarer 10 småbunter i volum
Epler	Kilosvare. Epler > 70 mm, pakket på brett
Pærer	Kilosvare. Pærer > 65 mm, pakket på brett
Plommer	Kilosvare

Øvre prisgrense legges 12 % over den til enhver tid gjeldende målpris. Prisene knyttes til kvalitetsgraden *Standard I*. Prisnoteringen som legges til grunn er prisene ved partivis leveranse cif Oslo. Prisene noteres hver tirsdag.

3. FONDSAVSETNINGER

3.1 Landbrukets utviklingsfond (LUF)

Landbrukets utviklingsfond (LUF) hadde pr. 31.12.05 en egenkapital på 2 147,3 mill kroner. Av kapitalen var 733,3 mill. kroner inntående i Norges Bank og 1 416,9 mill. kroner var i form av utlån.

Hele LUF samles fra og med budsjettåret 2007 på jordbruksavtalen. Overflyttingen medfører at bevilgningene til Landbrukets utviklingsfond for 2006 over kap. 1149, post 50 videreføres under kap. 1150, post 50 fra og med 2007.

For 2006 tilføres fondet 166 mill. kroner i engangsmidler over Jordbruksavtalen. Partene er enige om å tilføre LUF 735,3 mill. kroner i 2007, en økning på 10 mill. kroner fra 2006. Tabell 3.1 på neste side viser fremføring av kapitalstiasjonen i LUF for perioden 2005 – 2007.

Tabell 3.1: Fremføring av kapitalsituasjonen i LUF for 2005-2007 med basis i faktisk fremlagt regnskap for 2005 og prognoser over fremtidige utbetalinger^{1) 2)}. Tall i mill. kroner

	2005	2006	2007
Bevilgning innenfor avtalen 1150	294,0	398,8	735,3
Engangsmidler innenfor avtalen 1150	10,5	166,0	
Renteinntekter innenfor avtalen	12,0	12,4	23,1
Andre inntekter	5,3	0,2	0,2
Sum innenfor avtalen	321,7	577,4	758,6
Bevilgning utenfor avtalen 1149	295,5	326,5	
Renteinntekter utenfor avtalen	11,6	12,0	
Sum utenfor avtalen	307,1	338,5	
Sum tilførsel	628,8	915,9	758,6
Utbetalinger innenfor avtalen ³⁾	560,1	590,9	939,3
Utbetaling rentestøtte	20,8	30,4	35,4
Andre kostnader innenfor avtalen	11,0	12,1	16,2
Utbetalinger utenfor avtalen	274,6	285,7	
Andre kostnader utenfor avtalen	1,2	11,6	
Sum utbetalinger	867,7	930,6	990,9
Resultat	-239,0	-14,7	-232,4
Resultat innenfor avtalen	-270,3	-55,9	-232,4
Resultat utenfor avtalen	31,3	41,2	
Egenkapital LUF pr. 31.12	2147,3	2132,6	1900,2
Innestående i Norges Bank	733,3	805,6	673,7
Utestående investeringslån	1416,9	1327,0	1226,5
Kortsiktig gjeld	3,2		
Utestående fordringer	0,3		
Utestående investeringslån	1504,0	1416,9	1327,0
Avdrag på lån	-106,7	-109,9	-120,5
Utbetaling nye lån	19,5	20,0	20,0
UB investeringslån	1416,9	1327,0	1226,5
Tilførsel inkl. rentestøtte	628,8	915,9	758,6
Netto tilførsel av kapital ifm investeringslån	87,1	89,9	100,5
Disponibel likviditet	715,9	1005,8	859,1
Utbetalinger	867,7	930,6	991,0
Endring i likviditet	-151,8	75,2	-131,9

1) Utbetaling utenfor jordbruksavtalen i 2006 er basert på Stortingets behandling av St.prp. nr.1 (2005-2006) og tillegg nr.1

2) Før endringer som følger av Revidert nasjonalbudsjett.

3) 2006:SLF-prognose + engangsmidler (10 mill.kr) 2007: Prognose fra SLF

Tabell 3.2. nedenfor viser innvilgningsramme for LUF i 2006 – 2007. Den totale innvilgningsrammen økes med 57,8 mill. kroner i 2007.

Tabell 3.2: Oversikt over innvilgningsramme for LUF 2006 - 2007.

Ordninger	2006*	2007
Helhetlig kvalitetssystem 1)	2	42
Kompetansetiltak (KIL)	6	
Kvalitetssystemer i landbruket (KSL)	20	
Fylkesvise bygdeutviklingsmidler 2)	241	371
Melk- og storfeprogram	85	
Informasjons- og utviklingstiltak, miljø SMIL	12	11
	130	140
Utviklingstiltak innen økologisk landbruk 3)	41,5	40
Utviklingsprogram for geiteholdet 4)	12,5	12
Andre utviklingstiltak i landbruket 5)	9	4
<i>Sum innenfor jordbruksavtalen</i>	<i>559</i>	
Overføring til Samisk utviklingsfond (SUF)	2	2
Verdiskapingsprogram for matproduksjon 6)	105	76
Sentrale bygdeutviklingsmidler 7)	38	29
Grønt reiseliv 8)		25
Bioenergi og skogbruk	169,2	190
Innlandet 2010	20	
Etablering av Jordskiftesenter	1	
<i>Sum utenfor jordbruksavtalen</i>	<i>335,2</i>	
Sum LUF, ekskl. rentestøtte	894,2	942

* Tall fra St.prp.nr.1(2005-2006) + økt innvilgningsramme, jf. St.prp. nr. 68 (2005 – 2006) om jordbruksoppgjøret 2006.

1) Består av KIL, KSL, VSP-mat- bevilgningen til Matmerk og en økning på 2 mill. kr. i 2007. I tillegg kommer en engangsutbetaling i 2006 på 2 mill. kr. til interimperioden.

2) De fylkesvise BU-midlene i melke- og storfeprogram og andre tiltak samles f.o.m. 2007.

3) Engangsutbetaling i 2006 på 3,5 mill. kr. til økologisk sau/lam. Posten økes med 2 mill. kr. i 2007.

4) 1,5 mill. kr. til seministasjon geit i 2006, 11 mill. kr til "Friskere geiter" og 1 mill. kr. til omstilling.

5) 2006: 1 mill. kr. til Norsk kulturarv, 1 mill. kr. til avsetningstiltak honning, 1 mill. kr. til Norsk landbruksmuseum, 2007: 2 mill. kr. til setersatsing, 2 mill. kr. til beiteareal for gjess.

6) Støtte til Matmerk tas ut av VSP mat og overføres helhetlig kvalitetssystem.

7) Avsettes som ramme, fordeles i møte mellom avtalepartene, 2 mill. kr. øremerkes til "Inn på tunet".

8) Flyttes fra sentrale BU-midlene til egen satsing og økes med 2,6 mill. kr.

Landbruks- og matdepartementets strategi for næringsutvikling skal revideres i løpet av 2006. Den nye strategien skal gjelde fra 2007, og danne grunnlag for revidering av de fylkesvise strategiene.

Det bevilges 371 mill. kroner til fylkesvise bygdeutviklingsmidler. Det innføres tak for tilskudd på 600 000 kroner per søknad unntatt i Finnmark, Troms, Nordland og Namdalen.

Lønnsomhetsvurdering av prosjektene skal ligge til grunn for tildeling av midler, men lønnsomhet er ikke ensbetydende med strukturrasjonalisering. Ulike eierformer skal likestilles ved prioritering av søknader. Nye krav til dyrevelferd og fornyelse av driftsapparatet skal vektlegges. Det er egne krav, og andre frister for økologisk produksjon sammenlignet med konvensjonell produksjon.

Utlånsrammen for rentestøtte er 700 mill. kroner for 2007. Nivået for rentestøtteordningen er 50 prosent av "ST4X" (risikofri rente 3 år stat) i foregående kalenderår. Rentestøtte og tapsfond for risikolån kan finansieres innenfor de fylkesvise BU-midlene. For øvrig opprettholdes dagens ordninger for de fylkesvise midlene.

Det settes av 29 mill. kroner til sentrale BU-midler. Den endelige fordelingen av midlene gjøres i et eget møte høsten 2006. Innovasjon Norge forbereder saksframstilling til møtet.

Det skal etableres et utviklingsprogram for grønt reiseliv i Norge. Rammen for 2007 er 25 mill. kroner. Markedsføringsaktivitetene som har vært styrt av Innovasjon Norge, legges inn i utviklingsprogrammet. Faglig møtearena reiseliv utvides med en representant for Nærings- og handelsdepartementet. Arenaen skal konkretisere innholdet i utviklingsprogrammet, foreslå tiltak som skal gjennomføres og gi signaler om bruk av disponible midler. Innovasjon Norge gis disponerings- og koordineringsansvar for utviklingsprogrammet. Arenaen gir råd om innretning og prioritering.

Faglig møtearena "Inn på tunet" utarbeider en nasjonal handlingsplan og forslag til nasjonale tiltak for "Inn på tunet". Arbeidet skal legges fram innen 01.01.07, og godkjennes av avtalepartene. Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet inviteres med i arenaen. Det øremerkes 2 mill. kroner av de sentrale BU-midlene til "Inn på tunet".

Det settes av 190 mill. kroner til skogbruk og bioenergi. Landbruks- og matdepartementet vil konkretisere satsingen i løpet av høsten 2006 og legge opplegget fram for partene til drøfting i et eget møte.

Avsetningen til utviklingsprogrammet innen geiteholdet framgår av tabell 3.2. Det vises for øvrig til kap. 6.1.3 om samordning av kompensasjonen for gjennomføring av smittesanering og kompensasjonen for bortfall av produksjonstilskudd for deltakere i tiltaket "Friskere geiter".

Miljøvirkemidler på LUF

Partene er enige om fordeling av miljøvirkemidlene på LUF:

- Informasjons- og utviklingstiltak 11 millioner kroner. Midlene til informasjons- og utviklingstiltak fordeles i en sentral og en fylkesvis ramme i budsjettmøte mellom avtalepartene høsten 2006.
- Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) 140 millioner kroner. Det legges til grunn at midlene i hovedsak skal gå til aktive bønder.

3.2 Skadefondet for landbruksproduksjon

Tabell 3.5 Skadefondet for landbruksproduksjon. (Mill. kroner)

Egenkapital 01.01.06	Bevilgning 2006	Prognose forbruk 2006	Prognosert egenkapital 01.01.07	Budsjett 2007
96,376	12,750	30,000	79,126	12,750

Omfatter følgende ordninger:

1. Erstatning for klimabetinget svikt i plante- og honningproduksjon

- Erstatning ved avlingssvikt
- Tilskudd etter vinterskader på eng
- Erstatning ved tap av bifolk og svikt i honningproduksjon

2. Erstatning for tap av sau på beite

Erstatningen ved avlingssvikt gis pr. vekstgruppe pr. foretak med lik egenandel for hele landet, fastsatt til 30 pst. Minsteutbetalingen er på 5 000 kroner og toppavgrensning for utbetaling av erstatning pr. avlingsskade er på 500 000 kroner.

4. MARKEDSREGULERING

Markedsreguleringen er et virkemiddel i de viktigste produksjonssektorene for å håndtere temporære overskudd og tilpasning i regionale og sesongmessige svingninger mellom produksjon og forbruk. I situasjoner med overproduksjon kan det være behov for mer omfattende tiltak for å tilpasse markedsført varemengde i forhold til avsetningsmulighetene slik at avtaleprisene kan tas ut. I slike tilfeller kan jordbruket gjennom markedsreguleringsorganisasjonene, med godkjenning og støtte fra Omsetningsrådet, iverksette regulerende tiltak. Slike tiltak forutsettes å kunne bli finansiert av omsetningsavgiftsmidler og/eller midler til avsetningstiltak over jordbruksavtalen. Tiltakene utformes slik at reguleringen skjer på et så tidlig ledd i produksjonskjeden som mulig, og at regulering skjer på billigste måte. Tiltakene skal virke konkurransenøytralt mellom samvirkemessige og ikke-samvirkemessige markedsaktører.

Reguleringseksporten begrenses av WTO-bestemmelsene. Reguleringseksport bør, med unntak for meierisektoren, bare benyttes ved tilfeldige overskudd. Det legges videre vekt på at mulighetene for økt markedsrettet eksport utvikles innenfor rammen av WTO-bestemmelsene.

Det gis ikke anledning til å bevilge investeringstilskudd til reguleringsanlegg.

4.1 Markedsreguleringen på de enkelte sektorer

Markedsreguleringen finansieres av omsetningsavgift og forvaltes av Omsetningsrådet. Markedsreguleringsansvaret er tillagt:

- TINE BA for melk
- Norske Felleskjøp for korn
- Norsk Kjøtt for kjøtt
- Prior Norge for egg og fjørfekjøtt. Avvikles fra 01.01.07 for fjørfekjøtt.

I grøntsektoren omfatter markedsreguleringen epler og poteter, og ansvaret er tillagt Grøntprodu-sentenes Samarbeidsråd.

4.2 Finansiering av inndraging og omsetning av melkekvoter

Inndraging av melkekvoter finansieres med omsetningsavgift. Vedtak om inndraging av melkekvoter og prisfastsetting for den sentralt administrerte kvotefordelingen vedtas av avtalepartene.

4.3 Avsetningstiltak

Tabell 4.1 Avsetningstiltak (Mill. kroner)

Ordning	Budsjett 2006	Budsjett 2007
Kollektiv dekning av omsetningsavgift hagebruk	10,0	10,0
Andre avsetningstiltak for hagebruk og potet	3,9	3,9
Kadaverhåndtering	5,0	5,0
SUM	18,9	18,9

Bevilgede midler over delordningene avsetningstiltak hagebruk og potet og kollektiv dekning av omsetningsavgift hagebruk tilføres Fondet for omsetningsavgifter, for å kunne bygge opp kapital til å gjennomføre ekstraordinære avsetningstiltak på epler og potet.

Departementet kan etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag bestemme at midler som ikke trengs til ett av de øremerkede formål, kan brukes til andre formål.

4.4 Tilskudd til råvareprisutjevningsordningen

Bevilgningen til underpost 70.12 *Tilskudd til råvareprisutjevningsordningen m.v.* er redusert med 14,0 mill. kroner til 175,1 mill. kroner for 2007.

4.5 Eksportrestitusjon

Bevilgningen til underpost 70.13 *Eksportrestitusjon* er redusert med 0,5 mill. kroner til 7,0 mill. kroner for 2007.

5. PRISTILSKUDD

5.1 Innledning

Alle foretak skal ha et driftssenter. Foretaket gis tilskudd etter den sone foretakets driftssenter er plassert i.

Driftssenteret stedfestes som hovedregel til den eiendommen der driftsbygningen ligger. Det kan registreres flere foretak med tilknytning til samme eiendom.

Dersom plasseringen av foretakets driftssenter i henhold til hovedregelen ikke samsvarer med lokaliseringen av foretakets hovedproduksjon, legges driftssenteret til driftsbygning på den eiendommen der den produksjonen med størst andel av foretakets omsetning er plassert. Dersom det fortsatt ikke kan utpekes noe driftssenter for foretaket, skal driftssenteret legges til den landbrukseiendommen som har størst jordbruksareal.

I tilfeller der plasseringen av foretakets driftssenter fører til økte tilskuddsutbetalinger, eller plasseringen ikke samsvarer med lokaliseringen av foretakets hovedproduksjon, kan forvaltningen fastsette annet driftssenter.

5.2 Pristilskudd melk

5.2.1 Grunntilskudd melk

Grunntilskuddet for geitemelk er økt med 12 øre/liter til 247 øre/liter.

5.2.2 Distriktstilskudd melk

Tabell 5.1 Distriktstilskudd for melk.

Sone	Sats, kr pr liter 2006	Endring	Sats, kr pr liter 2007
A ¹⁾	0,00	0,00	0,00
B	0,08	0,00	0,08
C	0,23	0,02	0,25
D	0,32	0,02	0,34
E	0,42	0,02	0,44
F	0,55	0,02	0,57
G	0,80	0,02	0,82
H	1,01	0,02	1,03
I	1,59	0,02	1,61
J	1,68	0,02	1,70

1) omfatter landet utenom sone B-J.

Det kan gis tilskudd for inntil 1 536 mill. liter melk.

5.3 Pristilskudd kjøtt og egg

5.3.1 Grunntilskudd kjøtt

Tabell 5.2 Gjennomsnittlig sats for grunntilskudd til kjøtt.

Dyreslag	Sats, kr pr. kilo 2006	Endring	Sats, kr pr. kilo 2007
Sau og lam	3,81		3,81
Geit	5,15		5,15

Det skal ikke gis grunntilskudd for lam med slaktevekt lavere enn 13,1 kg, med unntak av lam av villsaurase.

Fastsettingen av variasjonen i satsene skal primært gjøres én gang pr. år. Satsene for grunntilskudd fastsettes av Landbruks- og matdepartementet etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

5.3.2 Distriktstilskudd kjøtt

Tabell 5.3 Distriktstilskudd for kjøtt

Sone	Dyreslag	Sats, kr pr. kg 2006	Endring	Sats kr pr. kg 2007
1 ¹⁾	Storfe, sau og geit	0,00		0,00
2	Storfe, sau og geit	4,05		4,05
3	Storfe, sau og geit	6,55		6,55
4	Storfe og geit	10,50		10,50
4	Sau	12,50		12,50
4	Gris	5,40		5,40
5	Storfe og geit	11,10		11,10
5	Sau	13,00		13,00
5	Gris	5,40		5,40
Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal	Gris	0,54		0,54
Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Trøndelag	Kylling og kalkun	0,20		0,20

1) omfatter landet utenom sone 2-5.

Det kan gis tilskudd for inntil 186 mill. kg kjøtt.

5.3.3 Distriktstilskudd egg

Tabell 5.4 Distriktstilskudd for egg

Område	Sats, kr pr. kg 2006	Endring	Sats, kr pr. kg 2007
Vestlandet (unntatt Rogaland), Trøndelag	0,40	0,05	0,45
Nord-Norge	1,00	0,05	1,05

Det kan gis tilskudd for inntil 44 mill. kg egg.

5.4 Tilskudd til norsk ull

Grunnlaget for tildeling av tilskudd til ull omfatter også ullmengden på ulne skinn og pelsskinn. Statens landbruksforvaltning har ansvaret for differensiering av satsene. Det gjennomsnittlige tilskuddsbeløpet til norsk ull videreføres med 31,00 kr pr. kg for 2007.

5.5 Tilskudd til grønt- og potetproduksjon

Vilkårene for å kunne motta tilskudd til grønt- og potetproduksjon står i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket § 6.

5.5.1 Definisjoner

- Frukt: Epler, pærer, plommer, kirsebær og moreller til konsum og konservermarkedet.
- Bær: Jordbær, bringebær, solbær, rips, stikkelsbær og hageblåbær til konsum og konservermarkedet.
- Veksthusgrønnsaker: Tomat, slangeagurk og salat til konsummarkedet (inkl. salat på friland).
- Poteter: Matpotet: rå, uskrellet potet i vasket eller uvasket tilstand som frembys til forbruker, og potet til konsum som er bearbeidet gjennom oppdeling, skrelling og/eller koking.
- Tilskuddsberettigede områder: Soner for distrikts- og kvalitetstilskudd for frukt, bær og veksthusgrønnsaker er lik soner for areal- og kulturlandskapstilskudd, jf. kap 6.7.3. Distriktstilskudd for potetproduksjon i Nord-Norge gis for poteter dyrket i Nordland, Troms og Finnmark.
- Omsetningsledd: Fruktlager, grossister og konserverindustri godkjent av Statens landbruksforvaltning. Godkjente foretak i markedsordningen for poteter.

5.5.2 Grunnlag for tilskudd

Grunnlaget for distrikts- og kvalitetstilskudd for frukt, bær og veksthusgrønnsaker og distriktstilskudd for potetproduksjon i Nord-Norge, er produkter som er levert i perioden 01.01. - 31.12. året før utbetalingsåret. Det er en forutsetning for utbetaling at kvantumet i årsoppgave samsvarer med eller er større enn kvantumet i søknaden.

Foretak som søker om distrikts- og kvalitetstilskudd for frukt, bær og veksthusgrønnsaker og som samlet leverer under følgende minstekvantum er ikke tilskuddsberettiget:

Tabell 5.5 Minstekvantum distrikts- og kvalitetstilskudd for frukt, bær og veksthusgrønnsaker

Produkt	Minstekvantum
Frukt	2 000 kg
Bær	1 000 kg
Samlet for tomat og slangeagurk	2 000 kg
Salat	5 000 stk

5.5.3 Satser

Distriktstilskudd for potetproduksjon i Nord-Norge er gitt med en sats på kr 1,00 pr. kg matpotet.

Distrikts- og kvalitetstilskuddet for frukt, bær og veksthusgrønnsaker differensieres mellom grupper av produkter og soner, og er satt lik null over maksimalt kvantum for den enkelte produktgruppe. Tilskuddet avgrenses i tillegg av et maksimalt beløp pr. foretak. Maksimalbeløpet er differensiert mellom soner, og gjelder alle produksjoner sett under ett. Ved ulike satser innenfor en produktgruppe med felles maksimalkvantumsavgrensning, prioriteres produkter med høyeste sats først ved tilskuddsberegningen.

Tabell 5.6 Satser for distrikts- og kvalitetstilskudd frukt, bær og veksthusgrønnsaker

Satser for distrikts- og kvalitetstilskudd for grøntproduksjon 2006 ¹									
Produksjon	Intervall		Arealsoner og sats i kr pr. kg/stk.						
	Fra	Til	1	2	3	4	5	6	7
Epler	1	40 000 kg	1,18	1,58	1,58	1,58	3,48	0,00	0,00
Pærer			1,18	1,58	1,58	1,58	3,48	0,00	0,00
Plommer			1,18	1,58	1,58	1,58	3,48	0,00	0,00
Kirsebær			1,18	1,58	1,58	1,58	3,48	0,00	0,00
Moreller			1,87	2,27	2,27	2,27	4,17	0,00	0,00
Bær	1	30 000 kg	1,00	1,00	1,00	2,30	2,30	3,80	3,80
Tomat	1	75 000 kg	0,99	0,99	0,99	1,98	1,98	2,97	2,97
Slangeagurk	1	110 000 kg	0,58	0,58	0,58	1,17	1,17	1,75	1,75
Salat	1	160 000 stk.	0,36	0,36	0,36	0,72	0,72	1,08	1,08
Maksimalbeløp			74 800	90 800	90 800	148 500	166 800	222 750	222 750

1) For utbetaling i 2007.

5.6 Frakttilskudd

Tabell 5.7 Frakttilskudd, mill. kroner

Ordning	2006	2007
Frakttilskudd for slakt	54,5	54,5
Frakttilskudd for egg	7,0	7,0
Frakttilskudd korn/kraftfôr	149,8	149,8
SUM	211,3	211,3

Tabell 5.8 Gjennomsnittlige tilskuddssatser i kr pr. kg for fraktordningene for kjøtt

Fraktsatser kjøtt	2006	2007 ¹⁾
Innfrakt	0,218	0,236
Mellomfrakt helt slakt, T1	0,060	-
Mellomfrakt stykket/skåret vare, N11	0,043	-
Annet tilskudd, skjema A, Nord-Norge	0,124	-

1. Mellomfrakttilskudd og engrostitilskudd for november og desember 2006 blir utbetalt i 2007

Tabell 5.9 Tilskuddssatser for innfrakt egg, øre pr. kg

Sone	Sats, øre pr. kg, 2007	
	Landet	Tillegg i Nord-Norge
0	0	0
1	12	57
2	18	89
3	25	123
4	34	156
5	41	192
6	47	220

Tabell 5.10 Satser for frakt av korn fra produsent eller mottaksanlegg i overskuddsområdet til nærmeste transittanlegg, 2007.

Sone	Avstand i km	Sats, kr pr. tonn, 2007
0	0 - 20	0
1	21 - 50	19
2	51 - 150	42
3	Over 150	Fastsettes individuelt

Tabell 5.11 Satser for frakt av økologisk korn fra produsent til nærmeste mottaksanlegg som kan ta imot den aktuelle arten, 2007.

2007	0	1	2	3	4	5	6	7
Sone, km	0 - 20	21 - 40	41 - 60	61 - 80	81 - 100	101-120	121-140	over 140
Sats, kr pr. tonn	0	13	25	37	48	59	70	81

Tabell 5.12 Satser for sjøfrakt av korn fra Oslofjorden til underskuddsområdet

	Sats, kr pr. tonn 2006	Sats, kr pr. tonn 2007
Kristiansand	111	111
Stavanger/Fiskå	118	118
Vaksdal	128	128
Florø	136	136
Vestnes	142	142
Buvika/Trondheim	148	148
Steinkjer	153	153
Bergneset/Balsfjord	182	182

Tabell 5.13 Satser for frakttilskudd til importert fôrkorn

	Sats, kr pr. tonn 2006	Sats, kr pr. tonn 2007
Vaksdal	10	10
Florø	18	18
Vestnes	24	24
Buvika/Trondheim	30	30
Steinkjer	35	35
Bergneset/Balsfjord	64	64

5.7 Prisnedskrivning av norsk korn

Tabell 5.14 Sats for prisnedskrivning av norsk korn 2007

Vekst	Sats, øre pr. kg
Korn ¹⁾	31,8
Økologisk korn ¹⁾	60,0
Oljefrø, lupiner og åkerbønner ¹⁾	159,0
Fôrerter	70,0

1. Fra 01.07.06 gis et økt prisnedskrivningstilskudd hhv. for økologisk korn på 60 øre pr. kg og for oljevekster, lupiner og åkerbønner på 159 øre pr. kg. Økningen i disse tilskuddssatsene fra 01.07.06 finansieres innenfor ordningen i 2006 ved å redusere prisnedskrivningstilskuddet for korn fra 31,8 til 31,5 øre pr. kg for 2.halvår 2006.

5.8 Tilskudd til matkorn

Matkorntilskuddet er i 2006 18,2 øre pr. kg. Det legges til grunn at tilskuddet økes med 2 øre pr. kg til 20,2 øre pr. kg i 2007 med en bevilgning på 74,82 mill. kroner.

5.9 Prisnedskrivningstilskudd potetsprit

Prisnedskrivningssatsene for 100% potetsprit er 7 kr pr. liter, med et tillegg på 3 kr pr. liter for rettifikasjon. Dersom satsene gir et behov som overstiger bevilgningen, skal rettifikasjonsbidraget reduseres. Det er avsatt 19 mill. kroner til ordningen i 2007.

Tilskuddet utgjør en del av markedsordningen for poteter. Markedsordningen for poteter omfatter også avrensordningen for poteter som skal sikre avsetning for avrenspoteter for bedrifter i markedsordningen for poteter. Statens landbruksforvaltning og Hoff Norske Potetindustrier inngår avtale om avrenspoteter. Avtalen, herunder endringer og oppsigelse, skal godkjennes av Landbruks- og matdepartementet.

6. DIREKTE TILSKUDD

6.1 Produksjonstilskudd

Produksjonstilskudd utgjør alle ordningene i kap. 6, med unntak av tilskudd til regionale miljøprogram. Produksjonstilskuddsordningene er regulert i Forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket, som ble vedtatt 22. mars 2002.

Satsene som fastsettes i jordbruksoppgjøret er foreløpige, og Landbruks- og matdepartementet kan etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag justere satsene innenfor bevilgningen. Foretaket gis tilskudd etter den sone foretakets driftssenter er plassert i, med unntak for arealtilskudd. Bestemmelsene om stedfesting av foretakets driftssenter gjelder som gjengitt i kap. 5.1. Arealtilskudd, inkludert arealtilskudd til økologisk landbruk, gis etter den sone arealene er lokalisert i.

6.1.1 Søknadsfrist og registreringsdato

Søknadsfristen er 20. august med registreringsdato 31. juli og 20. januar med registreringsdato 1.januar.

Ved oversittelse av søknadsfrist for produksjonstilskudd og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid, blir det foretatt en reduksjon i tilskuddet med 1.000 kroner pr. foretak og virkedag etter fristens

utløp hvis det ikke er gitt dispensasjon fra søknadsfristen. Søknader som leveres senere enn 1 måned etter søknadsfristen skal avvises.

Søknadsfristene for de nasjonale tilskuddsordningene framgår av oversikten nedenfor.

20. august kan det søkes om:

- driftstilskudd til melkeproduksjon
- driftstilskudd til spesialisert kjøttfeproduksjon
- tilskudd til husdyr
- tilskudd til dyr på utmarksbeite
- beitetilskudd
- areal- og kulturlandskapstilskudd
- omleggingstilskudd til økologisk landbruk
- arealtilskudd til økologisk landbruk
- tilskudd til økologisk husdyrproduksjon

20. januar kan det søkes om:

- driftstilskudd til melkeproduksjon
- driftstilskudd til spesialisert kjøttfeproduksjon
- tilskudd til husdyr
- tilskudd til bevaringsverdige storferaser
- tilskudd til økologisk husdyrproduksjon
- distrikts- og kvalitetstilskudd til frukt, bær og veksthusgrønnsaker (jf. kap. 5.5)
- distriktstilskudd til potetproduksjon i Nord-Norge (jf. kap. 5.5)

6.1.2 Avgrensninger i produksjonstilskuddet

Bunnfradrag for alle foretak er på 5 000 kroner pr. år.

Ved beregning av produksjonstilskudd til enkeltpersonforetak, reduseres tilskuddet i 2007 med 5 000 kroner hvis foretakets innehaver er født i perioden 01.01.1937 - 31.12.1939. Hvis foretakets innehaver er født 31.12.1936 eller tidligere, reduseres tilskuddet med 25 000 kroner. Reduksjonen kommer i tillegg til bunnfradraget.

Distrikts- og kvalitetstilskudd i grøntsektoren er unntatt fra bestemmelsene om bunnfradrag, reduksjon i tilskuddet som følge av innehavers alder og reduksjon ved manglende miljøplan.

Beregnet beløp mindre enn 300 kroner for summen av produksjonstilskudd og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid blir ikke utbetalt.

Foretak som ikke har miljøplan får reduksjon i produksjonstilskuddet som vist i tabell 6.1.

Tabell 6.1 Reduksjon i produksjonstilskudd ved manglende eller mangelfull miljøplan

Areal, daa	Reduksjon, kr
< 250	8 000
251-500	12 000
> 500	18 000

Avgrensning i produksjonstilskuddet på grunn av manglende eller mangelfull miljøplan foretas med bakgrunn i arealgrunnlaget i søknaden. Dersom husdyrproduksjonen har et omfang som krever spredeareal utover arealgrunnlaget i søknaden om produksjonstilskudd, så skal avgrensningen av tilskuddet beregnes med utgangspunkt i det areal som er nødvendig som spredeareal.

6.1.3 Deltakere i prosjektet "Friskere geiter"

Kompensasjonen til deltakerne i tiltaket "Friskere geiter" for bortfall av produksjonstilskudd pga. at deltakerne ikke har tilskuddsberettigede dyr i tiltaksperioden, samordnes med kompensasjonen for gjennomføring av smittesanering i besetningen. Førstnevnte del av samlet kompensasjon kan gis i en avgrenset periode til oppbygging av produksjonsomfanget, maksimalt for tre år. Denne utbetalingen er ikke avgrenset til å gjelde tilskudd for husdyr, men også andre aktuelle produksjonstilskudd. Det kan ikke gis kompensasjon for bortfall av tilskudd til avløsning ved ferie og fritid. Deltakere i tiltaket "Friskere geiter" med kombinert geit- og sauehold kan også motta kompensasjon for sau, dersom det kan dokumenteres at sauene er slaktet pga. smittehensyn.

Partene legger til grunn at samordningen av kompensasjonsordningene gjennomføres, med vekt på gode praktiske løsninger, fra og med søknadsomgangen 20.08.06. Beregnet kompensasjon med grunnlag i bortfall av direkte tilskudd for 2007 er om lag 4 mill. kroner, som overføres til underpost 50.11.

6.2 Driftstilskudd til melkeproduksjon

Vilkårene for å kunne motta driftstilskudd til melkeproduksjon står i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket § 7 andre ledd nummer 3.

Søknadsfristen er 20. august med registreringsdato 31.juli og 20. januar med registreringsdato 1.januar.

For driftstilskudd til melkeproduksjon og driftstilskudd til spesialisert kjøttproduksjon kan det samlet gis tilskudd til inntil 27 100 foretak.

Start av kvoteåret for kumelk flyttes til 1. mars. Foretak som selger sin kvote, er ikke berettiget driftstilskudd melk med grunnlag i søknadsomgangen pr. 20. januar i det året kvotesalget gjennomføres.

Tilskuddet beregnes på grunnlag av dyretall på registreringsdatoene 31.juli og 1.januar og 50 % av sats for hver søknadsomgang. Foreløpige satser framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 6.2 Foreløpige satser kroner pr. foretak pr. år 2007

	5 kyr eller mer pr. foretak, kr/foretak/år	4 kyr pr. foretak, kr/foretak/år	3 kyr pr. foretak, kr/foretak/år	2 kyr pr. foretak, kr/foretak/år	1 ku pr. foretak, kr/foretak/år
Kumelk, Sør-Norge	53 800	43 040	32 280	21 520	10 760
Kumelk, Oslofjorden ¹⁾	58 700	46 960	35 220	23 480	11 740
Kumelk, Nord-Norge	59 600	47 680	35 760	23 840	11 920
	Ved 27 geiter eller flere pr. foretak, kr/foretak/år		Redusert utbetaling pr. geit når det er færre enn 27 geiter pr. foretak, kr/geit/år		
Geitmelk	59 600		2 207		

1) Gjelder fylkene Østfold, Vestfold, Oslo, Akershus og kommunene Røyken, Hurum, Lier og Drammen i Buskerud.

2) For samdrifter godkjent av Statens landbruksforvaltning etter 01.07.2004 gjelder de samme utmålingsbestemmelser som er angitt i tabellen for andre foretak.

Definisjonene av dyreslag under kap. 6.4.2. gjelder tilsvarende.

For godkjente samdrifter i melkeproduksjon som søkte Statens landbruksforvaltning om godkjenning før 01.07.2004 og som startet opp innen 31.12.2005, gjelder følgende bestemmelser: Det gis ett driftstilskudd pr. samdrift. Satsen for samdrifter i kumelkproduksjon i Sør-Norge er 114 800

kroner når samdrifta har 2 medlemmer og 148 700 kroner når samdrifta har 3 eller flere medlemmer. For samdrifter med hhv. to og flere enn to medlemmer i fylkene Østfold, Vestfold, Oslo, Akershus og ovennevnte kommuner i Buskerud, er driftstilskuddet fastsatt til hhv. 124 800 kroner og 163 700 kroner. For samdrifter i kumelkproduksjon i Nord-Norge og geitmelkproduksjon er satsen 125 100 kroner for samdrifter med 2 medlemmer og 162 800 kroner for samdrifter med 3 eller flere medlemmer.

6.3 Driftstilskudd til spesialisert kjøttfeproduksjon

Vilkårene for å kunne motta tilskudd til spesialisert kjøttfeproduksjon står i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket § 7 andre ledd nummer 6.

Søknadsfristen er 20. august med registreringsdato 31. juli og 20. januar med registreringsdato 1. januar.

For driftstilskudd til melkeproduksjon og driftstilskudd til spesialisert kjøttfeproduksjon kan det samlet gis tilskudd til inntil 27 100 foretak.

Tilskuddet beregnes på grunnlag av dyretall på registreringsdatoene 31. juli og 1. januar med 50 % av sats for hver søknadsomgang.

Satsen er 1 300 kroner pr. ammeku, regnet fra første ammeku, for foretak med 6 til 50 ammekyr, og 65 000 kroner pr. foretak for foretak med mer enn 50 ammekyr.

Definisjonene av dyreslag nedenfor under kapittel 6.4.2. gjelder tilsvarende.

6.4 Tilskudd til husdyr

Vilkårene for å kunne motta tilskudd til husdyr står i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket § 7 første ledd.

For hester, sauer, utegangersau og ammegeiter er søknadsfristen 20. januar med registreringsdato 1. januar. For lamme- og kjeslakt, slakta gris og livgriser med levende vekt på minst 50 kg, er søknadsfristen 20. januar og beregningsgrunnlaget antall dyr solgt foregående kalenderår. For øvrige dyreslag er søknadsfristen 20. august med registreringsdato 31. juli og 20. januar med registreringsdato 1. januar.

Dersom foretaket slaktet sine husdyr som følge av veterinære restriksjoner med hjemmel i matloven (husdyrloven før 01.01.04), før forskrift 21. juli 2004 om erstatning etter offentlige pålegg og restriksjoner i plante- og husdyrproduksjon trådte i kraft, utmåles tilskuddet på grunnlag av dyretallet ved siste registreringsdato før nedslakting. Tilskuddet kan utmåles på denne måten i en eventuell pålagt oppholdsperiode, samt i en nødvendig oppbygningsperiode der foretaket igjen starter med hold av samme husdyrslag og der besetningen bygges opp mot et omfang som står i et rimelig forhold til antall husdyr som foretaket disponerte før nedslaktingen.

Dersom foretaket har opphold mellom to innsett på registreringsdatoen og det foreligger kontrakt på kjøp av nye høner, kan det gis tilskudd for antall høner oppgitt ved forrige registreringsdato. Oppholdsperioden begrenses oppad til 12 uker, og regnes fra slakting til høner i nytt kull er 20 uker. For søkere hvor siste innsett er uttatt til førtidsslakting, begrenses oppholdsperioden oppad til ordinær slakteuke for innsettet, med tillegg for pålagt opphold som spesifisert i forskriften for frivillig førtidsslakting av høns, pluss 2 uker.

Hester som etter skriftlig avtale holdes i pensjon og (oppstalling) i vinterhalvåret mot godtgjørelse regnes også som disponert av foretaket når foretaket har ansvaret for stellet av hestene.

For satellitt-besetninger i purkeringer skal det i 2007 beregnes tilskudd (produksjonstilskudd og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid) ut fra de samme utmålingsbestemmelser som for øvrige besetninger i konvensjonell drift, jf. sluttprotokollen fra jordbruksforhandlingene 2006.

6.4.1 Satser

Tilskuddet blir avgrenset til et maksimalt beløp pr. søker. For tilskudd som utbetales i 2007, dvs søknadsomgangen 20. august 2006 og 20. januar 2007, er maksimalbeløpet 200 000 kroner pr. foretak. For godkjente samdrifter i melkeproduksjon som søkte Statens landbruksforvaltning om godkjenning før 01.07.04 og som startet opp innen 31.12.2005, er maksimalbeløpet 250 000 kroner pr. foretak. Tilskuddet til lammeslakt inngår ved beregning av maksimalbeløpet.

Tabell 6.3 Foreløpige satser, kr pr. dyr pr. år, 2007

Dyreslag	Intervall	Sats i kr/dyr/år ¹⁾	Maksimalt antall dyr støtteberettiget	
Melkeku, ammeku ²⁾	1-16	3 120	340 100	
	17-25	1 584		
	26-50	396		
Storfe ²⁾	1-250	787	648 100	
Melkegeit og melkesau ²⁾³⁾	1-125	900	61 100	
	126-250	412		
Sau/ammegeit over 1 år pr 1. jan.	1-75	624	1 053 300	
	76-200	113		
Uteangersau (alle)	1-300	100		
Lammeslakt	kvalitet O og bedre	137		
	kvalitet O- og P+ tillegg for økologiske lam, kvalitet P+ og bedre	63		
		9		
Kjeslakt	over 3,5 kg	63		
Avlsgris ²⁾			64 800	
- Sør-Norge	1-35	750		
- Nord-Norge	1-35	1 037		
- landet	36-70	594		
Slakta gris og gris solgt som livdyr med levende vekt på minst 50 kg	1-1 400	28	1 190 000	
Verpehøner og avlsdyr av ender, kalkuner og gjess ²⁾			Verpehøner: 3 623 900	
	- Sør-Norge	1-1 000		12
	- Nord-Norge	1-1 000		26
	- landet	1 001-5 000		12
Unghester under 3 år	Alle dyr	1 000		

1) Satsen er null kroner pr dyr utenfor de beskrevne intervaller.

2) For melkeku, ammeku, storfe, melkegeit, melkesau, avlsgris, verpehøner og avlsdyr av ender, kalkuner og gjess utbetales tilskuddet med grunnlag i 50 % av sats for dyr på registreringsdato 31. juli og 50 % av sats for dyr på registreringsdato 1. januar.

3) Forutsetning for tilskudd til melkesau er at det kan dokumenteres at melka nyttes som råstoff ved lokal foredling.

6.4.2 Dyreslag

Definisjon av dyreslag under punkt 6.4.1:

- *Melkeku*: Ku som har kalvet minst en gang og som er satt inn i produksjon av melk innenfor gjeldende ordninger om produksjonsregulering av melkeproduksjon.
- *Ammeku*: Ku som har kalvet minst en gang og som ikke er melkeku.
- *Melkegeit*: Geit som har kjeet minst en gang og som er satt inn i produksjon av melk innenfor gjeldende ordninger om produksjonsregulering av melkeproduksjon.

- *Melkesau*: Sau over 1 år pr. 1. januar og som er satt inn i produksjon av melk som nyttes som råstoff til lokal foredling.
- *Ammegeit*: Geit som har kjeet minst en gang og som ikke er melkegeit.
- *Avlsgriser*: Purker som har født minst ett kull, og rånere som er satt inn i avlen.
- *Slaktegriser*: Griser solgt til slakt samt som livdyr med levende vekt på minst 50 kg.
- *Verpehøner*: Høner som er minst 20 uker gamle, unntatt livkyllinger for salg.
- *Utegangersau*: Sauer som går ute hele året og stort sett greier seg selv.
- *Sau*: Over 1 år pr 1.januar, og som ikke er utegangersau.
- *Lammeslakt*: Klassifiserte slakt.¹⁾
- *Kjeslakt*: Klassifiserte slakt over 3,5 kg slaktevekt.¹⁾
- *Hjort*: Hjort i oppdrett som går i inngjerdet hegn på innmark/utmark.

1) Klassifisering skal skje ved offentlig godkjent slakteri og av godkjent klassifisør.

6.4.3 Tilskuddsberettigede områder

Nord-Norge: Nordland, Troms og Finnmark. *Sør-Norge*: Resten av landet.

6.5 Tilskudd til dyr på beite

Vilkårene for å kunne motta tilskudd til dyr på beite står i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket § 7.

Søknadsfristen er 20. august med registreringsdato 31. juli.

Fra og med beitesesongen 2006 er ordningen utvidet fra å være et tilskudd til dyr på utmarksbeite til også å omfatte dyr på beite generelt. Det vil kunne være mulig å oppnå begge tilskudd for samme dyr.

Tabell 6.4 Foreløpige satser for beregning av tilskudd 2007

Utmarksbeitetilskudd:		Sone	Satser kroner pr. dyr
Dyreslag			
Kyr, storfe, og hest ¹⁾	Alle dyr	Alle	250
Sau, lam, geit og kje ¹⁾	Alle dyr	Alle	84
Beitetilskudd:		Sone	Satser kroner pr. dyr
Dyreslag			
Kyr, storfe, hjort og hest ²⁾	Alle dyr	1-4	100
Kyr, storfe, hjort og hest ³⁾	Alle dyr	5-7	100
Sau, lam, geit og kje ²⁾	Alle dyr	1-4	20
Sau, lam, geit og kje ³⁾	Alle dyr	5-7	20

1) Minimum 8 uker på utmarksbeite

2) Minimum 16 uker beiting

3) Minimum 12 uker beiting

Antall uker beiting er det antall uker hvor hoveddelen av det daglige grovfôrinntaket til dyret skjer ved beiting av utmark eller innmark med tilfredsstillende beitemuligheter. Bare en mindre andel av daglig grovfôrinntak kan være grovfôr som er tilført utenfra eller slått på stedet.

Definisjonene av dyreslag under kap. 6.4.2. gjelder tilsvarende. Tilskudd ved veterinære restriksjoner, se kap. 6.4 tilskudd til husdyr.

6.6 Tilskudd til bevaringsverdige storferaser

Vilkårene for å kunne motta tilskudd til bevaringsverdige storferaser står i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket § 7 andre ledd nummer 2.

Som bevaringsverdige storferaser regnes sidet trønderfe og nordlandsfe, østlandsk rødkolle, dølafe, vestlandsk raudkoll, vestlandsk fjordfe og telemarkfe. Kyr er både melkekyr og ammekyr som har kalvet minst én gang. Okser må være 12 måneder eller eldre ved søknad om tilskudd. For å være berettiget tilskuddet må dyrene være minst 7/8 raserene.

Søknadsfristen er 20. januar med registreringsdato 1. januar.

Tilskuddet beregnes etter en foreløpig sats på 1 000 kroner pr. dyr. Det gis kun tilskudd for 2 gårdsokser av samme rase pr. foretak.

6.7 Areal- og kulturlandskapstilskudd

Vilkårene for å kunne motta areal- og kulturlandskapstilskudd står i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket § 5 første ledd.

Søknadsfristen er 20. august med registreringsdato 31.juli.

Foretak som slaktet sine husdyr som følge av veterinære restriksjoner med hjemmel i matloven (husdyrloven før 01.01.04), før forskrift 21. juli 2004 om erstatning etter offentlige pålegg og restriksjoner i plante- og husdyrproduksjon trådte i kraft, kan gis areal- og kulturlandskapstilskudd. Tilskuddet gis på grunnlag av det beregnede grovfôrarealbehovet som oppstår som følge av dyretallet ved siste registreringstidspunkt før nedslaktingen. Dette uavhengig av om det kan dokumenteres salg av grovfôr på arealet. Avgrensning av tilskuddsberettiget areal skjer etter de regler som gjelder for den aktuelle søknadsomgangen. Tilskuddet kan gis i en eventuell pålagt oppholdsperiode, samt i en nødvendig oppbygningsperiode der foretaket igjen starter med hold av samme husdyrslag, og der besetningen bygges opp mot et omfang som står i et rimelig forhold til antall husdyr som foretaket disponerte før nedslaktingen. Tilskuddsberettigete foretak som ikke har mottatt slikt tilskudd ved søknadsomgangene med registreringsdato 31.07.2002, 31.07.2003 og 31.07.2004 kan likevel få tilskudd.

6.7.1 Satser

Maksimalt tilskuddsberettiget areal er 9,7 mill. daa (inkl. innmarksbeite)

Tabell 6.5 Foreløpige satser, kr pr. daa 2007

Vekst	Intervall Dekar	Sone						
		1	2	3	4	5	6	7
Kulturland- skapstilskudd	Alt areal	187						
Satser arealtilskudd:								
Grovfôr	0-200	75	0	99	191	226	256	
Grovfôr	Over 200	50	0	50	50	50	50	
Korn	0-800	101	151	237				
Korn	Over 800	96	146	232				
Potet	Alt areal	50				900		
Grønnsaker	0-30	400				1 500		
Grønnsaker	31-60	200						
Frukt og bær	0-30	500				1 100		
Frukt og bær	31-40	500						

6.7.2 Vekstgrupper

Tabell 6.6 Vekstene er delt inn i følgende vekstgrupper

Vekstgruppe	Vekst
Grovfôr	Fulldyrka eng, overflatedyrka engareal til slått og beite, innmarksbeite, nepe, kålrot til fôr, fôrbete, raigras, fôrraps, fôrmargkål, grønnfôrnepe og øvrige grønnfôr- og silovekster
Korn	Hvete, rug, rughvete, bygg, havre, oljevekster, erter og bønner til konservering, engfrø og annet frø til modning, korn til crossing
Poteter	Poteter
Grønnsaker	Matkålrot og grønnsaker på friland (inkl. urter og karve)
Frukt og bær	Epler, pærer, plommer, moreller, kirsebær, jordbær, andre bær, planteskoler og blomsterdyrking på friland

6.7.3 Tilskuddssoner

Tilskuddet gis etter den sone arealene er lokalisert i.

Tabell 6.7 Landet er delt inn i følgende soner

Sone	Område	Kommuner
1	Østfold Akershus/Oslo Hedmark Buskerud Vestfold	Alle kommuner unntatt Rømskog Vestby, Ski, Ås, Frogn, Nesodden, Oppegård, Bærum, Asker Hamar, Ringsaker, Løten, Stange Drammen, Hole, Øvre Eiker, Nedre Eiker, Lier, Røyken, Hurum
2	Rogaland	Sandnes, Stavanger, Hå, Klepp, Time, Sola, Randaberg
3	Østfold Akershus Hedmark Oppland Buskerud Telemark Rogaland	Rømskog Resten av Akershus Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Eidskog, Grue, Åsnes, Våler, Elverum Lillehammer, Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Jevnaker, Lunner, Gran, Søndre Land Kongsberg, Ringerike, Modum Porsgrunn, Skien, Siljan, Bamble, Sauherad, Bø, Nome Strand, Bjerkreim, Gjesdal
4	Sør-Trøndelag Nord-Trøndelag	Trondheim, Ørland, Rissa, Bjugn, Meldal, Orkdal, Melhus, Skaun, Klæbu, Malvik Steinkjer, Stjørdal, Frosta, Levanger, Verdal, Inderøy, Snåsa
5	Hedmark Oppland Buskerud Telemark Aust-Agder Vest-Agder Rogaland Hordaland Sogn og Fjordane Møre og Romsdal Sør-Trøndelag Nord-Trøndelag	Resten av Hedmark Resten av Oppland Resten av Buskerud Resten av Telemark Hele fylket utenom kommunene Sandnes, Stavanger, Hå, Klepp, Time, Sola, Randaberg, Strand, Bjerkreim og Gjesdal Resten av Sør-Trøndelag Resten av Nord-Trøndelag
6	Nordland Troms	Hele fylket unntatt kommunene Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvæningen
7	Troms Finnmark	Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvæningen

6.7.4 Definisjoner av jordbruksareal

De tre hovedkategoriene av jordbruksareal bygger på definisjonene i Økonomisk kartverk:

- **Fulldyrket jord** er areal som er dyrket til vanlig pløedybde, og som kan fornyes ved pløying.
- **Overflatedyrket jord** er areal som for det meste er ryddet og jevnet i overflaten, slik at maskinell høsting er mulig.
- **Innmarksbeite** er innmarksareal som kan benyttes som beite, men som ikke kan høstes maskinelt. Minst 50 % av arealet skal være dekket av grasarter og beitetålende urter.

Areal skal beregnes i horisontalplanet. Målingene og arealklassifikasjonen følger for øvrig prinsippene som ligger til grunn for nasjonale standarder for kartdata.

Ved arealberegning av innmarksbeite skal etter gjeldende retningslinjer innslag av ikke-jordbruksareal som fjell, sumper, dammer og skog som pr. enhet er større enn 1,0 dekar trekkes fra.

I tilskuddssammenheng stilles følgende tilleggskrav til innmarksbeite: Arealet skal være avgrenset med permanent gjerde mot utmark, med mindre området har naturlige avgrensninger som elver, fjell og lignende. Alt nytt areal skal godkjennes av kommunen i hvert enkelt tilfelle. Fylkesmannen kan fastsette ytterligere krav der dette er formålstjenlig.

6.7.5 Arealgrunnlag

- Tilskuddet, inkl. satsen på 187 kroner pr. daa for "Kulturlandskapstilskudd", gis til areal som faller inn under vekstgruppene definert i kap. 6.7.2. og til areal som nyttes til grønngjødsling i vekstskifte med økologisk korn, poteter, grønnsaker, frukt og bær. Restarealer i tilknytning til fulldyrka og overflatedyrka jord, inkl areal til fangdammer, kantsoner mot vassdrag o.l. som ikke faller inn under de definerte vekstgruppene, kan gis tilskudd gjennom tilskuddsordningene over regionale miljøprogram.
- Alt areal skal som hovedregel høstes eller avbeites minst én gang i løpet av vekstsesongen.
- Det gis ikke areal- og kulturlandskapstilskudd for areal som er grunnlag for utbetaling av erstatning etter Forskrift 21. juli 2004 nr. 1131 om erstatning etter offentlige pålegg og restriksjoner i plante- og husdyrproduksjon.
- Vekster på areal som i sum er mindre enn ett dekar er ikke berettiget areal- og kulturlandskapstilskudd.
- Utleie av areal som beite til sports-/hobbyhester i pensjon om sommeren kan tas med i arealgrunnlaget til utleieren. Avtale om beiting med sportshester skal foreligge skriftlig og vedlegges søknaden.

Produksjon av grovfôr for salg:

- Dersom grovfôr blir produsert for salg, er det et krav at grovfôret er gjort lagringsdyktig og blir tatt ut fra selgers lager, dvs. at det selges som høy eller ensilert gras, leveres fra rôtvekstlager, eller blir brikettert.
- Salg er avhendelse av en spesifisert mengde høy eller surfôr til regningssvarende pris. Alt annet salg av grovfôr skal regnes som bortleie av vedkommende jordbruksareal.

Avgrensing av tilskuddsberettiget grovfôrareal:
Tilskuddsberettiget areal avgrenses på følgende måte:

1. Innmarksbeitearealet avgrenses først ved at det maksimalt kan godkjennes det antall dekar pr. beitedyr som går fram av tabellen nedenfor.

Tabell 6.8 Avgrensing av tilskuddsberettiget innmarksbeiteareal

Dyregruppe	Sone 1-4	Sone 5	Sone 6-7
Hester, alle dyr unntatt hester i pensjon i beitesesongen	5,5	6	7,5
Melkeku og ammeku	7	7,5	9
Storfe, lama, alpakka og esel. Hester i pensjon i beitesesongen	3	4	5
Sauer 1 år og eldre pr. 01.06 evt. ved beiteslipp	2,2	2,8	3,3
Sauer 1 år og eldre pr. 01.06 evt. ved beiteslipp og som går mindre enn 8 uker på utmarksbeite	3,7	4,2	5,0
Utegangersau, alle	1,7	2,1	2,5
Melkegeiter, ammegeiter og hjort	2	2,5	3

2. Deretter foretas det en normering av innmarksbeitearealet med faktor 0,6, dvs. at 1 daa innmarksbeite = 0,6 daa fulldyrket/overflatedyrket areal. Innmarksbeiteareal ut over dette tas ikke med videre i beregninga.
3. Til slutt avgrenses grovfôrarealet
 - a) Maksimalt antall daa grovfôrareal som kan godkjennes pr. grovfôrdyr framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 6.9 Avgrensing av tilskuddsberettiget grovfôrareal

Dyregruppe	Sone 1-4	Sone 5	Sone 6-7
Hester, alle dyr unntatt hester i pensjon i beitesesongen	12	13	15
Melke- og ammeku	14	15	18
Storfe, hjort, lama, alpakka og esel. Hester i pensjon i beitesesongen	5	5,5	6,5
Melkegeiter og ammegeiter	1,75	2	2,25
Sau 1 år og eldre pr. 01.06 evt. ved beiteslipp	1,9	2,2	2,5
Utegangersau, alle	1	1,25	1,5
Avlspurker, struts og kaniner	0,75	1	1,25
Sauer 1 år og eldre pr. 01.06 evt. ved beiteslipp og som går mindre enn 8 uker på utmarksbeite	2,8	3,1	3,6
Sauer 1 år og eldre pr. 01.06 evt. ved beiteslipp og som beiter på innmark hele sommeren som følge av rovviltsituasjonen. Vurdert av fylkesmannen.	3,3	3,6	4,1

Arealer der det produseres grovfôr til oppdrett av dyreslag som ikke er nevnt i tabell 6.9, kan tas med i arealgrunnlaget for areal- og kulturlandskapstilskuddet i særlige tilfeller. Normert arealbehov fastsettes av kommunen.

- b) I tillegg til tilskuddsberettiget grovfôrareal fremkommet under pkt. 3 a over, kan det gis tilskudd for areal til produksjon av grovfôr for salg. Nedre grenser for avling som kan godkjennes ved beregning av tilskuddsberettiget areal ved produksjon for salg framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 6.10 Minimumsavling for beregning av areal ved grovførsalg, kg pr. daa

	Sone 1-4	Sone 5	Sone 6-7
Høy	400	375	325
Surfôr	1000	950	800

Etter eventuelle avgrensninger med grunnlag i punktene 1-3 ovenfor framkommer tilskuddsberettiget grovfôrareal for foretaket. Grovfôrareal utover dette er ikke tilskuddsberettiget.

6.8 Regionale miljøprogram

Midlene skal brukes til rettighetsbaserte ordninger utformet i henhold til nasjonalt miljøprogram og de regionale miljøprogrammene for fylkene.

Total ramme for regionale miljøprogramtilskudd som kommer til utbetaling i 2007 er 390 mill. kroner. Fordelingen av midlene mellom fylkene gjøres i samsvar med det forslag partene var enige om i jordbruksoppgjøret 2003 med justering fra jordbruksoppgjøret 2004, jf. tabell 6.11.

Tabell 6.11 Fylkesvis fordeling av midler i mill. kroner til regionale miljøprogram i 2006 og 2007.

Fylke	2006	2007
Østfold	29,7	33,1
Oslo/Akershus	40,0	43,8
Hedmark	38,2	40,9
Oppland	46,5	52,0
Buskerud	19,6	21,4
Vestfold	13,7	16,5
Telemark	9,8	11,3
Aust-Agder	2,7	3,6
Vest-Agder	4,4	5,8
Rogaland	19,4	23,4
Hordaland	16,3	19,0
Sogn og Fjordane	21,1	23,4
Møre og Romsdal	13,5	17,2
Sør-Trøndelag	19,8	23,4
Nord-Trøndelag	23,0	25,8
Nordland	12,9	17,3
Troms	7,1	9,1
Finnmark	2,1	3,0
Sum	340,0	390,0

6.9 Tilskudd til økologisk landbruk

Tilskudd gis til foretak som disponerer areal eller husdyr når produksjonen skjer etter bestemmelsene i forskrift av 4. oktober 2005 nr. 1103 om produksjon og merking av økologiske landbruksprodukter og næringsmidler. Arealer og husdyr må inspiseres og godkjennes av Debio før tilskudd kan utbetales. Som hovedregel er arealgrunnlaget det samme for tilskudd til økologisk landbruk som for areal- og kulturlandskapstilskudd. Unntakene er beskrevet nedenfor.

Fristen for å søke om omleggings- og arealtilskudd til økologisk landbruk er 20. august. Ved én søknadsomgang kan det ikke gis både omleggings- og arealtilskudd for samme areal. For tilskudd til

økologisk husdyrproduksjon er det de samme søknadsfrister og registreringsdatoer som for tilskudd til husdyr pr. dyreslag.

Definisjoner

- Økologisk landbruksproduksjon: Økologisk landbruksproduksjon er landbruksproduksjon som tilfredsstiller produksjonskravene i forskrift av 4. oktober 2005 nr. 1103 om produksjon og merking av økologiske landbruksprodukter og næringsmidler.
- Karenstid: Karenstid er tiden fra påbegynt omlegging av en produksjon til produksjonen kan godkjennes som økologisk drevet. Arealet defineres i karenstiden som karenareal.

Omleggingstilskudd til økologisk landbruk

Tilskuddet gis som et engangstilskudd for arealer som er under omlegging til økologisk landbruk. Tilskuddet gis pr. dekar uavhengig av vekst. Bestemmelsene om avgrensning av tilskuddsberettiget areal for AK-tilskudd anvendes ikke ved beregning av omleggingstilskudd. For vekster med mer enn 1 år i karenstid, utbetales omleggingstilskuddet for ett av karensårene. I de andre karensårene utbetales ikke tilskudd til økologisk landbruk.

Ved søknadsomgangen 20. august 2006 gis det etter søknad omleggingstilskudd for arealer med karenstart i perioden 1.1.-31.7.2006 og for arealer som startet omlegging i 2005, som det ikke tidligere er utbetalt tilskudd for.

Det er et krav at arealer det er utbetalt omleggingstilskudd for må drives økologisk minst 5 år etter omlegging.

Arealtilskudd til økologisk landbruk

Etter søknad gis det arealtilskudd til økologisk landbruk for arealer som er godkjent som omlagt til økologisk landbruk senest 31.7.2006. Tilskuddet gis etter den sone arealene er lokalisert i.

I tillegg til vekster som er berettiget areal- og kulturlandskapstilskudd, er arealer til grønngjødsling og arealer som brakkes berettiget arealtilskudd til økologisk landbruk. Grønngjødslingsarealer er også berettiget kulturlandskapstilskudd. For at arealet kan godkjennes som grønngjødsling, må alt plantemateriale brukes til grønngjødsling, ikke brukes til fôr eller beites. Inntil 50 pst. av foretakets økologisk drevne arealer i vekstgruppene korn, potet, grønnsaker, frukt og bær kan nyttes til grønngjødsling og samtidig være berettiget arealtilskudd. Foretak som finner det hensiktsmessig å bruke mer enn 50 pst. av økologisk drevet areal i vekstgruppen korn, potet, grønnsaker, frukt og bær til grønngjødsling kan søke Fylkesmannen om dispensasjon fra denne bestemmelsen, men det kan ikke gis arealtilskudd for grønngjødsling oftere enn hvert 3. år for samme areal.

Tilskudd til økologisk husdyrproduksjon

Det kan gis tilskudd til foretak som driver økologisk husdyrproduksjon eller har startet omlegging til slik produksjon. Definisjon av dyreslag er de samme som i tilskudd til husdyr.

Satser for tilskudd til økologisk landbruk

Partene vil vurdere om det er hensiktsmessig å slå sammen omleggingstilskuddet og det økologiske arealtilskuddet til ett felles tilskudd som gis som et årlig tilskudd pr. dekar.

Tabell 6.12 Foreløpige satser for beregning av tilskudd til økologisk landbruk 2007

Vekst Dyreslag	Omleggings- tilskudd, kr pr. daa	Areal- tilskudd, kr pr. daa	Tilskudd til økologisk husdyrproduksjon, kr pr. dyr pr. år ¹	
			AK-sone 1-4	AK-sone 5-7
Korn til modning, poteter, grønnsaker, frukt og bær	750	250		
Grønn gjødsling	750	363 ²		
Innmarksbeite ³	0	55		
Annet areal som blir dyrket økologisk	750	55		
Melkeku			1500	1752
Ammeku			630	880
Andre storfe			190	280
Sau over 1 år pr. 1. januar			200	260
Melkegeit, ammegeit			70	90
Avlsgris			250	250
Slaktegris			40	40

¹ Tilskuddet gis fra og med første søknadsomgang etter at omlegging starter

² Arealtilskudd for inntil 50 % av areal til korn, potet, grønnsaker, frukt og bær. I tillegg gis det 187 kr/daa i kulturlandskapstilskudd til økologiske grønn gjødslingsarealer, slik at samlet tilskudd til grønn gjødslingsarealer fremdeles er 550 kr/daa

³ Arealet normeres med faktor 0,6

7. UTVIKLINGSTILTAK

7.1 Tilskudd til dyreavl m.m.

Tabell 7.1 Tilskudd til dyreavl m.m., mill. kroner

Ordning	2006	2007
Tilskudd til semin	30,0	30,0
Veterinærreiser	38,3	38,3
Avlsorganisasjoner	12,8	12,8
SUM	81,1	81,1

7.2 Tilskudd til frøavl m.m.

Bevilgningen til tilskudd til planteavl m.m. reduseres med 1,5 mill. kroner til 5,52 mill. kroner for 2007.

7.3 Tilskudd til forsøksringer og forskning

Tabell 7.2 Tilskudd til forsøksringer og forskning, mill. kroner

Ordning	2006	2007
Forsøksringer	33,4	33,4
Forsknings- og utredningsarbeid	36,0	40,0
SUM	69,4	73,4

Bevilgningen til forskning økes med 4 mill. kroner til 40,0 mill. kroner i 2007. Av midlene øremerkes 2 mill. kroner til prosjekter innen planteforedlingsforskning, ordningen administreres av Statens landbruksforvaltning. For øvrig skal følgende områder prioriteres ved fordeling av forskningsmidlene på 40 mill. kroner: forsknings- og utredningsprosjekter på kostnadseffektive bygningsløsninger, forskning om verdikjeden for mat, dokumentasjon og analyser av utviklingstrekk og maktforhold.

7.4 Tilskudd til pelsdyrfôrlag og tilskudd til pelsdyrfôr

Tabell 7.3 Tilskudd til pelsdyr, mill kroner.

Ordning	2006	2007
Tilskudd til pelsdyrfôrlag	17,8	17,8
Tilskudd til pelsdyrfôr	5,4	5,4
SUM	23,2	23,2

Det kan foretas overføringer mellom de to delordningene innenfor bevilgningen på underpost 77.14.

7.5 Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak

Tabell 7.4 Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak, mill. kroner

Ordning	2006	2007
Utvikling av plantemateriale	8,2	9,2
Handlingsplan plantevernmidler	12,5	13,5
Kvalitetstiltak settepotetavl	5,54	5,54
Opplysningsarbeid om frukt, grønnsaker og potet ¹⁾	7,5	7,5
Produsentsammenslutninger	0,5	0,5
SUM	34,24	36,24

- 1). Det kan gis tilskudd til tiltak for å bedre potetkvaliteten og til produsentrettet informasjon om markedsforholdene.

Utvikling av plantemateriale: Tilskuddsordningen til framavl hagebruk utvides i 2007 og avsetningen til ordningen i 2007 økes derfor med 1 mill. kroner til 9,2 mill. kroner.

Avsetningen til handlingsplan for redusert risiko ved bruk av plantevernmidler økes med 1 mill. kroner til 13,5 mill. kroner for 2007. I tillegg avsettes 3 mill. kroner til forskning på dette området over underpost 77.13.

7.6 Tilskudd til fruktlager

Bevilgningen til ordningen med tilskudd til fruktlager videreføres med 8,0 mill. kroner i 2007. Tilskuddet gis som et tilskudd pr. kg mottatt frukt.

8. VELFERDSORDNINGER

8.1 Tilskudd til avløsning ved ferie og fritid

Maksimalbeløpet utgjør 51 500 kroner. Nedre grense for krav om tilskudd er 5 000 kroner. Satsene fremgår av tabellen nedenfor. Satsene som fastsettes i jordbruksoppkjøret er foreløpige, og Landbruks- og matdepartementet kan etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag justere satsene innenfor bevilgningen, som er på 1 069,52 mill. kroner for 2007. Ordningen er regulert i Forskrift om tilskott til avløsning.

Søknadsfristen er 20. januar. Ved oversittelse av søknadsfrist, blir det foretatt en reduksjon i tilskuddet som gjengitt i kap. 6.1.1.

Beregnet beløp mindre enn 300 kroner for summen av produksjonstilskudd og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid blir ikke utbetalt.

Tabell 8.1 Tilskudd til avløsning for ferie og fritid, kr/dyr pr år

Dyreslag	Intervall	Sats kr/dyr
1 Melkeku	1-8	2.884
	over 8 dyr	1.957
2 Storfe	alle dyr	417
3 Melkegeiter og melkesauer	1-40	685
	over 40 dyr	458
4 Ammekyr		534
5 Sauer over 1 år / ammegeiter		363
6 Avlsgriser		824
7 Slaktegriser		29
8 Verpehøner og avlsdyr av ender, kalkuner og gjess		7,2
9 Hester alle dyr		824
10 Avlskaniner		206
11 Gjess/kalkuner		2,5
12 Ender/livkyllinger		0,7
13 Slaktekyllinger		0,3
14 Revetisper		229
15 Mink-/ildertisper		67

Definisjonen av dyreslag under kapittel 6.4.2 gjelder tilsvarende. Forøvrig gjelder disse definisjonene:

- *Avlskaniner*: Hunnkaniner for kjøtt- eller ullproduksjon som har født minst ett kull
- *Gjess/kalkuner*: Gjess og kalkuner som er slaktet foregående år
- *Ender/livkyllinger*: Ender som er slaktet foregående år og solgte livkyllinger foregående år
- *Slaktekyllinger*: Kyllinger slaktet foregående år

8.2 Tilskudd til avløsning ved sykdom m.v.

Maksimalt refusjonsbeløp pr. dag fastsettes for husdyrbrukere ut fra beregnet maksimalt refusjonsbeløp i ordningen med refusjon av avløserutgifter for ferie og fritid. For veksthusprodusenter blir tilskuddet fastsatt ut fra veksthusarealet. For honningprodusenter blir tilskuddet fastsatt ut fra antall bikuber. Tilskudd blir gitt for faktiske utgifter til avløsning, opp til maksimal dagsats for det enkelte bruk. Ordningen er regulert i Forskrift om tilskott til avløysing. Bevilgningen for ordningen er på 166,8 mill. kroner for 2007.

Tabell 8.2 Kroner pr. dekar/bikube for fastsetting av maksimalt tilskudd, jf. tabell 8.3

Vekst	Sats i kr pr. dekar
Korn ¹⁾	32
Potet ¹⁾	150
Frukt og bær ¹⁾	660
Grønnsaker og andre planteprodukter ¹⁾	370
Bikuber	Sats pr. bikube
Bikuber ¹⁾	100

1. For foretak med plante- og/eller honningproduksjon gjelder tilskuddsordningen kun i onnetida, når en som har næringsinntekt fra foretaket som følge av sykdom mv. ikke kan delta i arbeidet i foretaket.

Dagsatser for tilskudd til avløsning ved sykdom m.v. settes som følger:

Tabell 8.3 Maksimalt tilskudd pr. dag og pr. foretak.

Husdyr- og plante ¹⁾ -produsenter:	Veksthusprodusenter:	Sats, kr
Maksimalt avløsertilskudd ferie og fritid / Maksimalt grunnlag for planteprodusenter	Veksthusareal, m ²	Maksimalt beløp
kr 5.000 – 12.000	285 - 714 m ²	345
kr 12.001 – 18.000	715 - 1071 m ²	515
kr 18.001 – 24.000	1072 - 1429 m ²	690
kr 24.001 – 30.000	1430 - 1786 m ²	860
kr > 30.000	> 1786 m ²	1 030

1. Produksjon av korn, poteter, frukt og bær, grønnsaker og andre planteprodukter, jf. tabell 8.2.

8.3 Medlemsavgift til folketrygden

Bevilgningen til delvis dekning av medlemsavgiften til folketrygden opprettholdes med 130,8 mill kr i 2007.

8.4 Tilskudd til sykepengeordningen i jordbruket

Den kollektive innbetalingen over jordbruksavtalen til sykepengeordningen, dekker tilleggspremien for økning av sykepengene fra 65 pst. til 100 pst. av inntektsgrunnlaget for sykdom utover 16 dager. Bevilgningen opprettholdes med 88,0 mill. kroner i 2007.

8.5 Andre velferdstiltak

Avsetning til Andre velferdstiltak i 2007 framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 8.4 Andre velferdstiltak, mill. kroner

Ordning	2006	2007
Tilskudd til landbruksvikarordningen	13,0	17,0
Tilskudd til Landbrukets HMS-tjeneste	15,0	15,0
Sum	28,0	32,0

8.6 Tidligpensjonsordningen for jordbrukere

Satsene er 90 000 kroner for enbrukerpensjon og 144 000 kroner for tobrukerpensjon. Ordningen er regulert i forskrift om Tidligpensjon til jordbrukere. Grensen for hvor stor inntekt bruker og ektefelle/samboer hver for seg kan ha uten å få avkorting er 150 000 kroner.

Oslo 16. mai 2006

Terje Riis-Johansen

Bjarne A. Undheim

Vedlegg 1: Budsjettoversikt jordbruksoppjøret

Tabell 8.4 Utslag av avtalen og justert budsjett 2007

Kapittel 1150				
Post	Benevnning	Budsjett 2006¹⁾	Endring 2007	Budsjett 2007²⁾
50.11	Tilskudd til LUF	398,840	10,000	408,840
50.12	Tilskudd til skadefondet for landbruksproduksjon	12,750		12,750
50	Fondsavsetninger	411,590	10,000	421,590
70.11	Avsetningstiltak	18,900		18,900
70.12	Tilskudd til råvareprisordningen m.v.	189,100	-14,000	175,100
70.13	Eksportrestitusjon	7,500	-0,500	7,000
70	Markedsregulering, kan overføres	215,500	-14,500	201,000
73.11	Tilskudd til norsk ull	158,100		158,100
73.13	Pristilskudd melk	468,700	22,700	491,400
73.15	Pristilskudd kjøtt	633,200		633,200
73.16	Distriktstilskudd egg	5,600	0,600	6,200
73.17	Distrikts- og kvalitetstilskudd på frukt, bær og gr.sak.	50,000	2,800	52,800
73.18	Frakttilskudd	211,300		211,300
73.19	Prisnedskrivning korn	409,600	3,296	412,896
73.20	Prisnedskrivning matkorn	67,300	7,520	74,820
73.21	Prisnedskrivning potetsprit	19,000		19,000
73	Pristilskudd (overslagsbevilgning)	2022,800	36,916	2059,716
74.11	Driftstilskudd, melkeproduksjon	1026,100	-45,300	980,800
74.14	Produksjonstilskudd, husdyr	2145,066	11,134	2156,200
74.16	Beitetilskudd		125,000	125,000
74.17	Areal- og kulturlandskapstilskudd	3025,819	-25,550	3000,269
74.19	Regionale miljøprogram	340,000	50,000	390,000
74.20	Tilskudd til økologisk jordbruk	79,700	15,000	94,700
74.21	Ufordelt beløp	-35,000	35,000	0,000
74	Direkte tilskudd, kan overføres	6 581,685	165,284	6 746,969
77.11	Tilskudd til dyreavl med mer	81,110		81,110
77.12	Tilskudd til frøavl med mer	7,020	-1,500	5,520
77.13	Tilskudd til forsøksringer og forskning	69,400	4,000	73,400
77.14	Tilskudd til pelsdyr	23,200		23,200
77.15	Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak	34,240	2,000	36,240
77.17	Tilskudd til fruktlager	8,000		8,000
77	Utviklingstiltak, kan overføres	222,970	4,500	227,470
78.11	Refusjon av avløserutgifter for ferie/fritid	1 071,819	-2,300	1 069,519
78.12	Refusjon av avløserutgifter for sykdom m.v.	147,800	19,000	166,800
78.13	Medlemsavgift til folketrygden	130,800		130,800
78.14	Tilskudd til sykepengeordningen i jordbruket	88,000		88,000
78.15	Øvrige velferdstiltak	28,000	4,000	32,000
78.16	Tidligpensjonsordning	124,935	-2,900	122,035
78	Velferdsordninger, kan overføres	1 591,354	17,800	1 609,154
SUM KAP. 1150		11 045,899	220,000	11 265,899

1) Budsjett 2006 før de fremlagte endringer/omdisponeringer i denne proposisjon, jf. tabell 8.3

2) Budsjett før kvantums- og konsekvensjusteringer i 2006 som vil bli lagt fram i St.prp. nr. 1